

Dosarul nr. 2rc-107/22
2-17200863-01-2rc-25082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. I. Chirtoacă)
Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău, (jud. A. Pahopol, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SATD „Uzina Metalurgică Moldovenească” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „PROINTELECT-MPLUS”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „PROINTELECT-MP” și Societatea cu Răspundere Limitată „Moldcargo” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, privind amânarea plății taxei de stat și a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 30 august 2017, SATD „Uzina Metalurgică Moldovenească” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva SRL „PROINTELECT-MPLUS”, intervenienți accesorii SRL „PROINTELECT-MP” și „Moldcargo” SRL cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă. A fost încasat din contul SRL „PROINTELECT-MPLUS” în beneficiul SATD „Uzina Metalurgică Moldovenească” suma de 47952,64 dolari SUA, în valută națională potrivit cursului oficial stabilit de BNM, cu titlu de datorie, suma de 25735,46 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate de reclamant la plata taxei de stat și a sumei de 5400 lei, cu titlu de cheltuieli pentru traducerea actelor anexate la materialele cauzei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 26 martie 2021 SRL „PROINTELECTMPLUS”, a contestat cu apel hotărârea, solicitând casarea integrală a acesteia cu emiterea unei noi soluții, de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel, comunicând părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 19258,97 de lei, acordându-i pentru aceasta termen de 20 de zile calendaristice, calculat din momentul comunicării prezentei încheieri.

La 26 iulie 2021, SRL „PROINTELECT-MPLUS” a depus apelul motivat și totodată a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, sa respins cererea înaintată de SRL „PROINTELECT-MPLUS” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului și nu sa dat curs repetat cererii de apel declarată de SRL „PROINTELECT-MPLUS”.

La 08 octombrie 2021, SRL „PROINTELECT-MPLUS” a depus o cerere prin care a solicitat amânarea plății taxei de stat pentru examinarea cererii de apel, invocând starea materială precară a apelantului.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS” cu privire la amânarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de către SRL „PROINTELECT-MPLUS” împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 29 noiembrie 2021, SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea problemei achitării taxei de stat la rejudecare.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost restituit recursul declarat de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, împotriva încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 martie 2022, SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a depus bonul de plată a taxei de stat în sumă de 1000 lei și totodată a depus o cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în sumă de 18258,97 lei, invocând starea materială precară a apelantului.

Prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, cu privire la scutirea parțială a plății taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de către SRL „PROINTELECT-MPLUS” împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acordând apelantei un termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru prezentarea bonului de plata a taxei de stat în sumă de 18258,97 lei.

La 05 mai 2022, SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a depus o cerere prin care a solicitat amânarea plății taxei de stat pentru examinarea cererii de apel în sumă de 18258,97 lei, invocând starea materială precară a apelantului.

Prin încheierea din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, cu privire la amânarea plății taxei de stat și a fost restituită cererea de apel depusă de către SRL „PROINTELECT-MPLUS” împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani. A fost restituită apelantei SRL

„PROINTELECT-MPLUS” taxa de stat în valoare de 1000 lei, achitată la buget la 09 martie 2022, în baza ordinului de încasarea a numerarului nr. 78AH-9200.

La 01 august 2022, prin intermediul poștei electronice, SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a declarat recurs împotriva încheierii din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La 05 august 2022 în adresa intimațiilor SATD „Uzina Metalurgică Moldovenească”, CA „Moldcargo” SRL, SC „Prointelect-MP” SRL a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d.8, Vol. III).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

După cum denotă actele cauzei, nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 26 martie 2021 SRL „PROINTELECTMPLUS”, a contestat cu apel hotărârea, solicitând casarea integrală a acesteia cu emiterea unei noi soluții, de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel, comunicând părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 19258,97 de lei, acordându-i pentru aceasta termen de 20 de zile calendaristice, calculat din momentul comunicării prezentei încheieri.

La 26 iulie 2021, SRL „PROINTELECT-MPLUS” a depus apelul motivat și totodată a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, sa respins cererea înaintată de SRL „PROINTELECT-MPLUS” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului și nu s-a dat curs repetat cererii de apel declarată de SRL „PROINTELECT-MPLUS”.

La 08 octombrie 2021, SRL „PROINTELECT-MPLUS” a depus o cerere prin care a solicitat amânarea plății taxei de stat pentru examinarea cererii de apel, invocând starea materială precară a apelantului.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS” cu privire la amânarea plății taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de către SRL

„PROINTELECT-MPLUS” împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 29 noiembrie 2021, SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea problemei achitării taxei de stat la rejudecare.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost restituit recursul declarat de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, împotriva încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 martie 2022, SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a depus bonul de plată a taxei de stat în sumă de 1000 lei și totodată a depus o cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în sumă de 18258,97 lei, invocând starea material precară a apelantului.

Prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, cu privire la scutirea parțială a plății taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de către SRL „PROINTELECT-MPLUS” împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acordând apelantei un termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru prezentarea bonului de plata a taxei de stat în sumă de 18258,97 lei.

La 05 mai 2022, SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a depus o cerere prin care a solicitat amânarea plății taxei de stat pentru examinarea cererii de apel în sumă de 18258,97 lei, invocând starea materială precară a apelantului.

Urmare, prin încheierea din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, cu privire la amânarea plății taxei de stat și a fost restituită cererea de apel depusă de către SRL „PROINTELECT-MPLUS” împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani. A fost restituită apelantei SRL „PROINTELECT-MPLUS” taxa de stat în valoare de 1000 lei, achitată la buget la 09 martie 2022, în baza ordinului de încasarea a numerarului nr. 78AH-9200.

Se reține că la 17 iunie 2022 Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, a expediat copia încheierii din 31 mai 2022, la adresa de e-mail a recurentului-apelant SRL „PROINTELECT-MPLUS”, prointelect@mail.ru, indicată de apelantă în materialele cauzei și a reprezentantului acesteia avocatului Leșan Nicolae, lesan.nicolae@rambler.ru, indicată în cererea de apel (f.d. 242, Vol. II), recepționată de către ultimii în aceiași zi.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit at. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Astfel, termenul de contestare a încheierii din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a început să curgă din 18 iunie 2022 (ziua imediat următoare celei în care a fost recepționată încheierea) și a expirat la 02 iulie 2022 (zi de sâmbătă), ultima zi de depunere a recursului fiind 04 iulie 2022 (zi de luni). Respectiv, cererea de recurs depusă de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, prin intermediul poștei electronice, înregistrată la 01 august 2022, este tardivă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul reține că recursul declarat împotriva încheierii din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 01 august 2022, este declarat cu omiterea

termenului. Reieșind din cerințele inserate în respectiva cerere de recurs, recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nu a motivat omiterea acestuia.

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen. La caz, recurentul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, împotriva încheierii din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de SRL „PROINTELECT-MPLUS”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, împotriva încheierii din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SATD „Uzina Metalurgică Moldovenească” împotriva SRL „PROINTELECT-MPLUS”, intervenienți accesorii „PROINTELECT-MP” SRL și SRL „Moldcargo” cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic